

Strategia Rozwoju Miasta Białogard do roku 2030

INSTYTUT ROZWOJU REGIONALNEGO

Spis treści

1. Podstawa, zakres, przebieg i tryb pracy nad strategią	4
2. Miasto Białogard – położenie geograficzne, warunki naturalne	5
2.1 Warunki naturalne	5
2.1.1 Położenie geograficzne	5
2.1.2 Podział fizyczno-geograficzny	5
2.1.3 Użytkowanie powierzchni	6
2.1.4 Rolnicza przestrzeń produkcyjna	6
2.1.5 Budowa geologiczna i ukształtowanie powierzchni terenu	6
2.1.6 Surowce mineralne	7
2.1.7 Gospodarka gruntami	8
2.1.8 Wody powierzchniowe i podziemne	8
2.1.9 Powietrze atmosferyczne	10
2.2 Warunki przyrodnicze	11
2.2.1 Gleby	11
2.2.2 Ochrona przyrody	11
2.2.3 Obszar Natura 2000	11
2.2.4 Leśnictwo	13
3. Uwarunkowania historyczno-kulturowe	15
4. Sfera społeczna	18
4.1 Ludność	18
4.2 Położenie społeczno-materialne mieszkańców	20
4.2.1 Dochody mieszkańców Białogardu	20
4.2.2 Pomoc społeczna	23
4.3 Aktywność społeczna mieszkańców	26
4.4 Ochrona zdrowia	27
4.5 Edukacja	28
4.5.1 Baza oświaty	34
4.5.2 Kadra nauczycielska	41
4.5.3 Uczniowie	43
4.5.4 Specjalne potrzeby uczniów	46
4.6 Kultura	48
4.7 Turystyka, rekreacja i sport	49
4.7.1 Szlaki turystyczne w mieście Białogard	49
4.7.2 Baza hotelowa	50
4.7.3 Sport	51
4.8 Bezpieczeństwo	53
5. Sfera gospodarcza	56
5.1 Podmioty gospodarcze	56
5.2 Wyniki działalności gospodarczej	60
5.3 Wspieranie przedsiębiorczości. Instytucje otoczenia biznesu	62
5.4 Rynek pracy	67
5.4.1 Zasoby ludzkie – wiek produkcyjny	67
5.4.2 Bezrobocie	68
6. Infrastruktura komunikacyjna, techniczna i telekomunikacyjna	74
6.1 Infrastruktura transportu drogowego	74
6.2 Infrastruktura transportu kolejowego	77
6.3 Infrastruktura transportu lotniczego	77

6.4	Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna	77
6.5	Infrastruktura elektroenergetyczna	80
6.6	Infrastruktura gazowa.....	81
6.7	Infrastruktura ciepłownicza	84
6.8	Gospodarka odpadami	85
6.9	Infrastruktura telekomunikacyjna	87
6.10	Gospodarka mieszkaniowa	91
7.	Sytuacja finansowa miasta.....	93
7.1	Dochody	98
7.1.1	Dochody podatkowe.....	100
7.2	Wydatki	104
7.3	Źródła finansowania inwestycji	107
7.4	Deficyt budżetowy Miasta Białogard.....	109
8.	Analiza SWOT	111
9.	Cele strategiczne i operacyjne	114
10.	Indeksy	1
10.1	Indeks map.....	120
10.2	Indeks tabel	120
10.3	Indeks wykresów.....	121

1. Podstawa, zakres, przebieg i tryb pracy nad strategią

Samorząd gminny jest odpowiedzialny za całokształt polityki rozwoju gminy - sektorowej i zintegrowanej. Podstawą jej wykonywania są ustalenia przyjęte w dokumentach planistycznych - planach, programach i strategiach sektorowych, sporządzanych dla określonego horyzontu planistycznego, zazwyczaj średniookresowego.

Zintegrowanym dokumentem planowania średnio- lub długookresowego jest *strategia rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki samorządu terytorialnego*. W związku z nowym okresem programowania funduszy strukturalnych na lata 2014-2020, Gmina Miasto Białogard uznała potrzebę sformułowania takiego zintegrowanego dokumentu, obejmującego wszystkie polityki sektorowe, jak i polityki horyzontalne, opartego na aktualnej diagnozie stanu przestrzennego, społecznego i gospodarczego gminy. Jest to również decyzja motywowana kończącym się okresem obowiązywania obecnej *Strategii Rozwoju Miasta Białogard do 2015 roku*, przyjętej przez Radę Miejską w Białogardzie w 1999 roku. Strategie rozwoju - czy to województwa czy gminy, z definicji są ukierunkowane na wyznaczenie celów rozwojowych, zdefiniowanie metod ich realizowania oraz wskazanie środków niezbędnych, by zdefiniowane metody zostały zastosowane, a przez to wyznaczone cele osiągnięte w założonym horyzoncie planistycznym.

Opracowanie aktualnej, długookresowej *Strategii Rozwoju Miasta Białogard do roku 2030*, ma - jako dokument - zarazem pełnić cztery zdefiniowane funkcje:

1. funkcję informacyjną:

rozbudowana część p.t. „Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej” ma dostarczyć informacji wszystkim interesariuszom; diagnoza ma charakter prospektywny;

2. funkcję oceniającą (aksjologiczną):

analiza słabych i mocnych stron miasta oraz szans i zagrożeń jest - wraz ze zdefiniowanymi w diagnozie wyzwaniem - punktem wyjścia dla sformułowania celów strategicznych;

3. funkcja planistyczną:

zaplanowanie kierunków działania poprzez wyznaczenie konkretnych celów strategicznych, jakie gmina zamierza zrealizować w zdefiniowanych obszarach tematycznych, w szczególności poprzez kierowanie tam nakładów inwestycyjnych;

4. funkcję eksplanacyjną (wyjaśniającą):

Strategia wyjaśnia związki przyczynowo - skutkowe pomiędzy poszczególnymi celami strategicznymi i ich komplementarność, jak też uzasadnia przypisanie im określonych metod osiągania celów. Jest bowiem ważne, żeby interesariusze dostrzegli kontekstowo te związki.

Przyjęto, że konstruowanie *Strategii* odbędzie się w trybie ekspercko-partycypacyjnym, przy zachowaniu wymogów konsultacji społecznych, zarówno w przypadku ustaleń dokonanych w ramach diagnozy, jak i sformułowanych wyzwań i celów strategicznych. W rezultacie dokument *Strategii Rozwoju Miasta Białogard do roku 2030* będzie spełniał warunek odpowiadania obiektywnym uwarunkowaniom oraz realnemu zapotrzebowaniu społecznemu. Dla zespołu eksperckiego ważne było to, iż wokół poruszanych problemów tworzył się klimat konstruktywnej współpracy.

2. Miasto Białogard – położenie geograficzne, warunki naturalne

2.1 Warunki naturalne

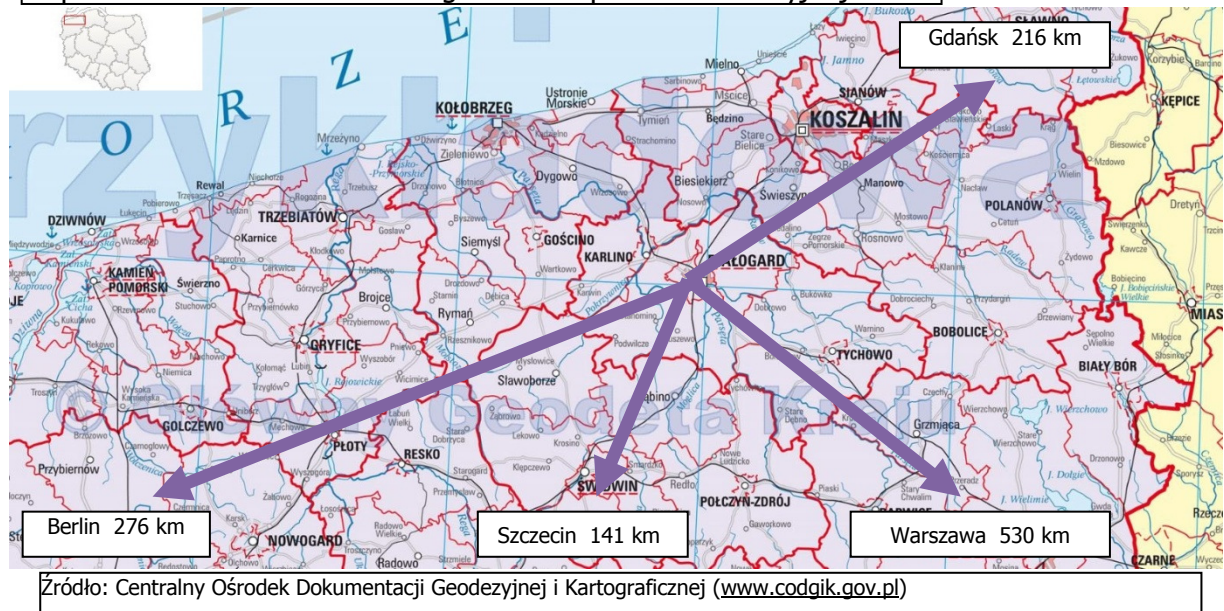
2.1.1 Położenie geograficzne

Miasto Białogard leży w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, nad rzeką Parsętą i ujściem jej dopływu – Liśnicą. Miasto jest siedzibą gminy miejskiej Białogard oraz gminy wiejskiej Białogard, a także powiatu białogardzkiego.

W granicach miasta znajduje się obszar o powierzchni 25,73 km² (dane GUS, podział terytorialny). Wskaźnik gęstości zaludnienia, wynoszący 935 osób/km², wielokrotnie przekracza średnią w województwie zachodniopomorskim (75 osób na 1 km²).

Współrzędne geograficzne siedziby władz miejskich: 54°00'30"N 15°59'10"E.

Mapa 2.1 Położenie miasta Białogard na mapie administracyjnej Polski

2.1.2 Podział fizyczno-geograficzny

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski J. Kondrackiego¹, miasto Białogard leży w centralnej części Równiny Białogardzkiej (313.42), należącej do prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego, makroregionu Pobrzeża Koszalińskiego.

Morfologicznie Równina Białogardzka jest lekko falistą równiną dennomorenową, poprzecinaną dolinami Parsęty i jej prawych dopływów, wznoszącą się od kilkunastu m n.p.m. w strefie przy morskiej do 40-50 m n.p.m. w głębi lądu. Rozciąga się ona od wybrzeża Bałtyku, oddzielona od niego wąskim pasem Pobrzeża Słowińskiego na północy, po źródłowy obszar Parsęty na południu. Od zachodu granicę z Równiną Gryficką stanowi Dolina Parsęty, natomiast od wschodu pasmo wzgórz glacitektonicznych koło Koszalina (Krzyżanka 136 m

¹ J. Kondracki, Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009

n.p.m.). Najwyższym wzniesieniem Równiny Białogardzkiej jest położone kilka kilometrów na południowy-wschód od Białogardu wzgórze Niwka – 88 m n.p.m.

Rzędna terenu w obrębie miasta mieści się w granicach 20-30 m n.p.m., osiągając kulminację przy drodze do Gruszewa w Kisielicach Małych - 43 m n.p.m.

2.1.3 Użytkowanie powierzchni

W strukturze użytkowania gruntów miasta Białogard dominują użytki rolne, stanowiące 55% ogólnej powierzchni. Z tego prawie 60% stanowią grunty orne. Lasy i grunty leśne według danych GUS z 01.01.2014 roku zajmowały 391 ha, czyli ok. 15,26% powierzchni gminy (według danych GUS z 2012 r. - 357 ha, 13,9% powierzchni gminy), co jest wartością znacznie poniżej średniej dla województwa (35,4%). Około 30% powierzchni to grunty pozostałe, które stanowią różnego rodzaju tereny zainwestowane o funkcjach mieszkaniowych, usługowych i produkcyjno-przemysłowych oraz inne tereny zurbanizowane i nieużytki.

Tabela 2.1: Użytkowanie powierzchni w mieście Białogard

Wyszczególnienie		Powierzchnia ewidencyjna (ha)	Udział procentowy
Użytki rolne		1419	55,39%
<i>w tym:</i>	<i>grunty orne</i>	839	59,13%
	<i>sady</i>	22	1,55%
	<i>łąki</i>	257	18,11%
	<i>pastwiska</i>	260	18,32%
	<i>pozostałe</i>	41	2,89%
Lasy i grunty leśne		391	15,26%
Pozostałe grunty i nieużytki		752	29,35%
Razem:		2562	100,0%

Zródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa, stan na 01.01.2014

2.1.4 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Użytki rolne zajmują 1419 ha, w tym grunty orne 839 ha. Ocena jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w oparciu o klasyfikację bonitacyjną wskazuje, że warunki rozwoju produkcji rolniczej, a zwłaszcza produkcji roślinnej na terenie gminy są słabe.

Występują tutaj typy kompleksów glebowo - rolniczych charakterystyczne dla terenów nizinnych od IIIa do VIz. Wskaźnik udziału gleb najsłabszych, tzn. klasy V i VI wynosi 19%. Największą powierzchnię zajmują gleby klasy IVa – 38% całkowitej powierzchni użytków rolnych².

2.1.5 Budowa geologiczna i ukształtowanie powierzchni terenu

Przedczwartorzędowe podłoże geologiczne miasta Białogard stanowią osady paleozoicznej platformy zachodnioeuropejskiej, tworzącej wał kujawsko-pomorski. Białogard znajduje się w obrębie bloku Kołobrzegu, tj. środkowojurajskich osadów morskich, głównie wapieni i margli³. Na nich spoczywają osady czwartorzędowe – plejstoceńskie, związane z obecnością lądolodu oraz holocenijskie, mineralne i biogeniczne, deponowane w obrębie koryt rzecznych.

Kilkukrotna obecność lądolodu, szczególnie w okresie zlodowacenia północnopolskiego (vistuliańskiego), zadecydowała o obecnej rzeźbie i przypowierzchniowej

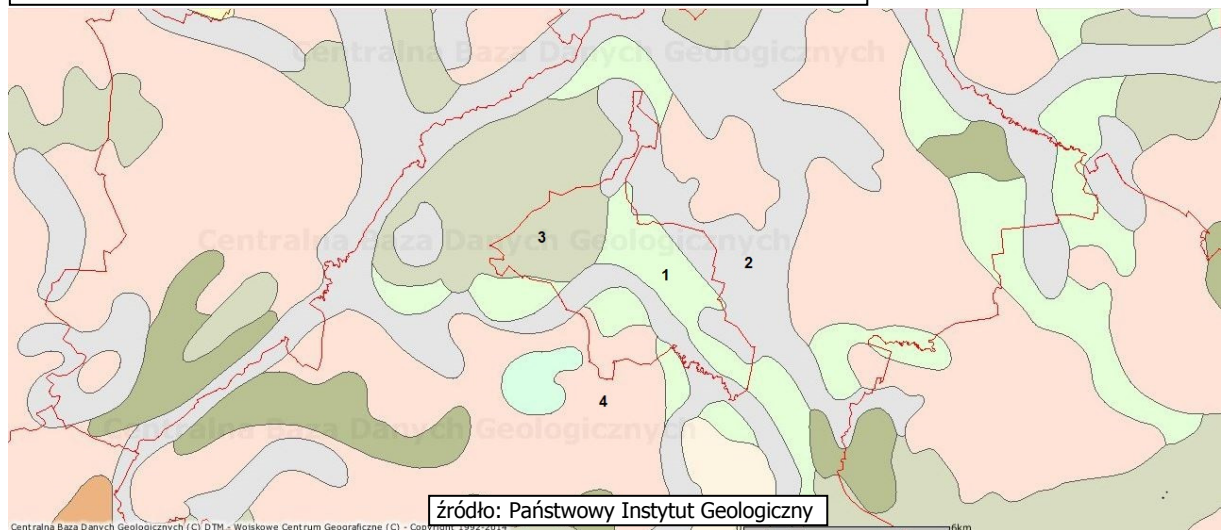
² Na podstawie: Program ochrony środowiska dla miasta Białogard, I.O.Ś EKO Koszalin, 2004

³ R. K. Borówka, Budowa geologiczna i rozwój rzeźby Pomorza Zachodniego. W: R.K. Borówka, S. Musielak (red.), Środowisko przyrodnicze wybrzeży Zatoki Pomorskiej i Zalewu Szczecińskiego, Szczecin 2005.

budowie geologicznej miasta Białogard. W czasie nasunięć były deponowane osady glacialne - gliny, piaski i żwiry moreny dennej. Z recesją czoła lądolodu z fazy pomorskiej (15,2 tys. lat temu) i ustabilizowaniem się go na fazie gardzieńskiej (13,2 tys. lat temu)⁴ wiązało się formowanie systemu odpływu wód roztopowych, które doprowadziło do rozmycia i rozczłonkowania wcześniejszych form morenowych oraz do zdeponowania rozległych stożków sandrowych. Po ostatecznym ustąpieniu lądolodu proces przekształcania rzeźby ograniczał się głównie do doliny Parsęty. Były tu i są nadal deponowane osady mineralne rzeczne – żwiry, piaski, mułki i namuły oraz biogeniczne – mady, gytie i torfy.

Odosobniony fragment sandru występuje w północno-zachodniej części miasta. Na południu w granicach miasta znajduje się fragment rozległego pola moreny dennej. Środkową i wschodnią część miasta budują osady rzeczne mineralne i biogeniczne.

Mapa 2.2 Mapa utworów przypowierzchniowych okolic Białogardu

Miasto Białogard znajduje się w zasięgu czterech arkuszy Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000– Białogard (80), Pomianowo (81, nie opracowany arkusz), Rąbino (119) i Dobrowo (120), wydanej przez Państwowy Instytut Geologiczny⁵.

2.1.6 Surowce mineralne

„Bilans zasobów kopalni i wód podziemnych w Polsce według stanu na dzień 31. 12. 2012”⁶ wymienia złożę gazu ziemnego Białogard (GZ-4665) o zasobach przemysłowych 9,14 mln m³ i wydobywaniu 11,92 mln m³, jest ono jednak usytuowane kilkadziesiąt metrów od północno-zachodnich granic miasta.

Poza tym w „Bilansie zasobów” nie wymienia się żadnych złóż kopalni w obrębie miasta. Występują tu tylko niewielkie, miejscowe złoża piasków, żwirów i torfów, jednak obecnie nie są one eksploatowane. Pozostałością dawnego wydobywania osadów mineralnych jest żwirowisko na osiedlu im. ks. Czesława Berki.

⁴ S. Kozarski, Skale czasu a rytm zdarzeń geomorfologicznych Vistulianu na Niżu Polskim. Czasopisma Geograficzne nr 58, Poznań 1986

⁵ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2013 (<http://www.pgi.gov.pl/pl/wydawnictwa-geologiczne-pig-pib/atlas-y-i-mapy/geologiczne/434-szczega-mapa-geologiczna-polski-w-skali-150-000.html>)

⁶ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2013

2.1.7 Gospodarka gruntami⁷

Struktura własnościowa obszaru miasta Białogard jest zróżnicowana. Grunty znajdują się we władaniu miasta Białogard, skarbu państwa, samorządu powiatowego oraz podmiotów prywatnych. Zdecydowanie przeważa własność miasta Białogard oraz własność skarbu państwa. Własność miasta stanowią głównie tereny publiczne: drogi i ulice wewnętrzne.

Własności terenów pozostałych, nie prywatnych, koncentrują się w zachodniej (przemysłowej) części miasta. Układ terytorialny własności prywatnej jest zróżnicowany, występuje na całym obszarze miasta. Większe obszary, względnie większa koncentracja własności prywatnych występuje w części południowo-zachodniej miasta (przemysłowej) i południowo - wschodniej - poza terenami zainwestowanymi oraz w rejonie zabudowy jednorodzinnej, równomiernie rozrzuconej na obszarze miasta.

2.1.8 Wody powierzchniowe i podziemne

Powierzchnia wód otwartych w obrębie granic miasta wynosi 43 ha⁸.

Rzeki

Przez miasto Białogard przepływa największa rzeka Przymorza i jedna z głównych rzek Pomorza – Parsęta (zwana niegdyś Prośnicą). Miasto znajduje się w całości w jej dorzeczu. Długość Parsęty wynosi 139 km, a powierzchnia jej dorzecza 3151 km²⁹. Spadek w górnym biegu rzeki dochodzi do 3‰, a w dolnym ok. 0,3‰¹⁰. W Białogardzie do Parsęty wpada Liśnica. Od tego miejsca do zapory w Rościnie Parsęta ma uregulowany charakter, a jej prędkość przepływu spada z 0,8 m/s do 0,2 m/s¹¹. Ze względu na duże spadki i kręty bieg, Parsęta ma bardzo duże znaczenie jako szlak turystyczny – kajakowy. Ponadto jest to ważne siedlisko ryb łososiowatych – troci, pstrąga i lipienia.

Liśnica ma długość 42 km i powierzchnię zlewni 180 km. Jest to płytka i wąska rzeka, mająca swe źródło na Pojezierzu Drawskim i meandrująca przez lekko pofalowany obszar Równiny Białogardzkiej. W obrębie miasta występuje Kanał Ulgi (przedłużenie Rowu Białogardzkiego), Rów Pękaniński oraz liczne rowy i kanały melioracyjne.

Zbiorniki wodne

W obrębie miasta nie ma jezior. Liczne są natomiast niewielkie zbiorniki wodne, stanowiące pozostałość odciętego koryta meandrującej Parsęty (starorzecza), a także niewielkie, zalane wyrobiska po eksploatacji żwiru i piasku. Pierwsze występują głównie w okolicach Szosy Połczyńskiej, natomiast drugi w północnej części miasta, w okolicach ul. 1 Maja.

W granicach miasta występują zbiorniki sztuczne. Są to stawy zlokalizowane w lesie komunalnym przy ul. 1 Maja. Zostały one w większości wykopane lub powiększone przez człowieka.

Wody podziemne

W obrębie miasta Białogard nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)¹². Miasto leży w obrębie jednolitej części wód podziemnych (JCWDP) nr 9¹³.

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białogard, tekst jednolity 2013 r.

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białogard, 2006

⁹ Raport o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2006-2007, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Szczecin, 2008

¹⁰ <http://parseta.org.pl/>

¹¹ <http://parseta.org.pl/>

¹² Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Szczecin, 1999

¹³ Dane na podstawie Państwowej Służby Hydrogeologicznej (<http://www.psh.gov.pl/>)

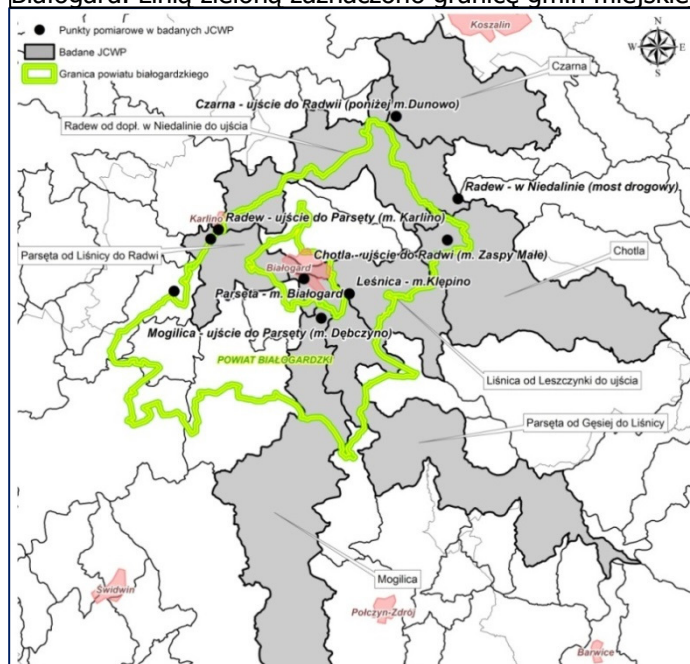
Głębokość występowania wód słodkich w tej jednostce określa się od <5 do 25-50 m, lokalnie powyżej 50 m.

Stan wód powierzchniowych¹⁴

Ocenę jakości wód powierzchniowych wykonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. Nr 257, poz. 1545).

Badaniom i ocenie podlegają elementy biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Efektem oceny jest określenie stanu ekologicznego, a w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących skutkiem działalności człowieka – ocena potencjału ekologicznego.

Mapa 2.3 Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych w badanych JCWP w gminie miejskiej Białogard. Linia zieloną zaznaczono granicę gmin miejskiej i wiejskiej Białogard.

Zródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Szczecin, 2013

Tabela 2.2 Klasyfikacja stanu ekologicznego rzek w JCWP na terenie miasta Białogard

Nazwa JCW	Kod JCW	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizyko-chemicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Stan / potencjał ekologiczny
Parsęta od Gęsiej do Liśnicy	PLRW60002044 59	II	I	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO
Liśnica od Leszczynki do ujścia	PLRW60001944 69	I	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO
Parsęta od Liśnicy do Radwi	PLRW60001944 79	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO

Opracowanie własne na podstawie: Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w latach 2010 – 2012, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Szczecin, 2013

Zgodnie z oceną WIOŚ, jakość wód powierzchniowych, zarówno Parsęty, jaki i Liśnicy, na terenie miasta Białogard jest dobra i powyżej dobrej.

¹⁴ Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w latach 2010 – 2012, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Szczecin, 2013

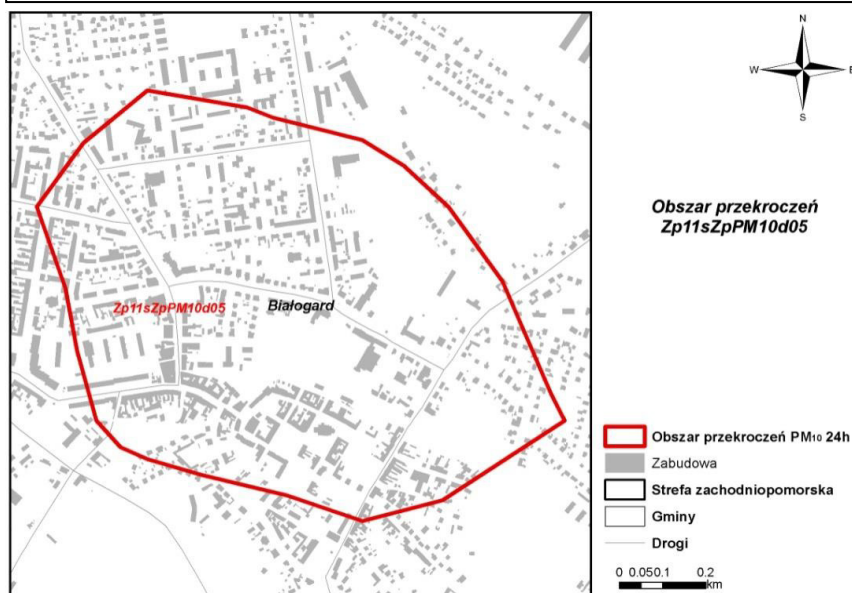
2.1.9 Powietrze atmosferyczne

Pomiary jakości powietrza na terenie miasta Białogard prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska metodą pasywną dla dwóch zanieczyszczeń: dwutlenek siarki i dwutlenek azotu. Zgodnie z roczną oceną jakości powietrza za 2012 r., dotrzymywane są standardy jakości powietrza dla tych substancji.

Ocena jakości powietrza dla pozostałych zanieczyszczeń prowadzona jest na podstawie obliczeń modelowych. Ze względu na pył zawieszony PM10 oraz zawarty w tym pyłe benzo(a)piren, WIOŚ wyznaczył na terenie miasta Białogard klasę C, dla której istnieje obowiązek opracowania programu ochrony powietrza. Wyznaczony zostały obszar przekroczeń 24-godzinnych stężeń pyłu PM10 oraz obszar przekroczeń stężeń benzo(a)pirenu.

Program ochrony powietrza (POP)¹⁵, ze względu na pył PM10 oraz benzo(a)piren (dla strefy zachodniopomorskiej), został przyjęty przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 29.10.2013 r.¹⁶ Przekroczenia tych zanieczyszczeń (pył PM10 oraz benzo(a)piren) mogą występować w okresach grzewczych, a ich przyczyną jest głównie niska emisja pochodząca ze spalania paliw w gospodarstwach domowych. Uchwałą Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29.10.2013 r. przyjęto plan działań krótkoterminowych dla poprawy jakości powietrza w mieście Białogard.

Mapa 2.4 Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 (24h) w strefie zachodniopomorskiej w 2011 r.

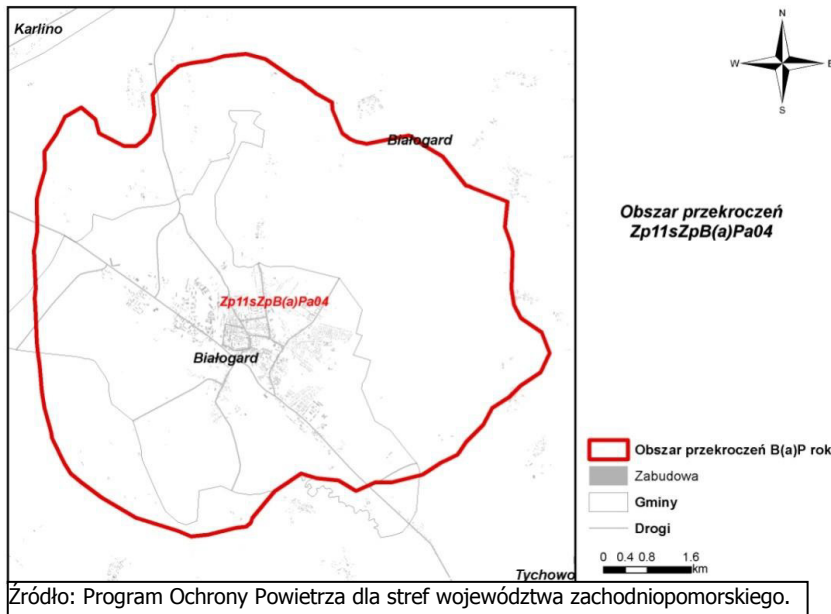

Źródło: Program Ochrony Powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego.

¹⁵ „Program Ochrony Powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego, tj. aglomeracji szczecińskiej, miasta Koszalin oraz strefy zachodniopomorskiej – TOM II – STREFA ZACHODNIOPOMORSKA”, przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29.10.2013 r.

¹⁶ Uchwała Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29.10.2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego z 20.11.2013 r., poz. 3999)

Mapa 2.5 Obszar przekroczeń poziomu docelowego B(a)P (rok) w strefie zachodniopomorskiej w 2011 r.

2.2 Warunki przyrodnicze

2.2.1 Gleby

Decydujący wpływ na rozwój gleb miasta Białogard i jego okolic wywarła obecność łądolodu plejstoceniowego, zdeponowanie osadów lodowcowych i późniejsze ich wyerodowanie i rozczłonkowanie przez wody roztopowe. W obrębie dolin rzecznych występowały dogodne warunki do wykształcenia się gleb typu bagiennego oraz torfowego. Można je znaleźć we wschodniej i południowej części miasta (torfowisko niskie na tzw. łąkach Białogardzkich oraz torfowisko przejściowe w okolicach Dębczyna) oraz punktowo na pozostałym obszarze. Resztę miasta pokrywają gleby bielcowe i brunatne.

2.2.2 Ochrona przyrody

Na terenie miasta Białogard występuje 21 pomników przyrody, w tym 18 pojedynczych drzew, 1 grupa drzew oraz 2 aleje drzew pomnikowych (m. in. buki, kasztanowce, platany, dęby, jesiony, lipy).

2.2.3 Obszar Natura 2000¹⁷

Celem utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest zwiększenie skuteczności działań ochronnych poprzez stworzenie dodatkowego - kompletnego i metodycznie spójnego - systemu ochrony dziedzictwa przyrodniczego Europy. Podstawą jego funkcjonowania są dwie unijne dyrektywy – Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. dyrektywa ptasia) oraz Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa).

Na terenie miasta Białogard występuje niewielki fragment obszaru Natura 2000 Dorzecze Parsęty (PLH 320007).

¹⁷ <http://natura2000.gdos.gov.pl/datafiles>